

Den ojämlika rädslan

Publicerad 2016-01-13

Sexbrott.

Allt fler vittnesmål kommer nu om sexuella trakasserier mot kvinnor. Rapporter från skilda platser som Köln,

Kungsträdgården, Kalmar, Karlstad och Malmö pekar ut festande folksamlingar som ett särskilt problem. Här har kvinnor antastats av män i grupper som ibland också passat på att råna dem.

Men många kvinnor, särskilt ungdomar, vittnar om att sextrakasserier är ett samhällsproblem som är långtifrån begränsat till vissa platser och tider. I ett öppen hjärtigt samtal i tisdagens DN berättar tre gymnasietjejer från Stockholm om sin vardag:

”Det är verkligen ingen nyhet. Det är så vanligt. Det är bara att fråga vilken tjej som helst”, säger Hamdi Abdiweli, 18 år.

”Det händer utanför skolan, på barer, nattklubbar och när man går på gatan. Det är incidenter som händer hela tiden och något man som tjej alltid snackar om med sina tjejkompisar”, berättar Klara Benyamine, 19.

De senaste dagarna har späckats av diskussioner om utebliven rapportering från till exempel nyåret i Köln och festivalen We are Sthlm i somras. I båda fallen har polisen valt att inte berätta vad som hänt utan tvärtom beskrivit det som att inget anmärkningsvärt skett – ända tills vittnesmålen började komma om motsatsen.

Även de vardagsövergrepp som Hamdi och Klara berättar om bryter bilden av vad många trodde var lugn och ro på svenska gator. Deras och andra kvinnors berättelser måste bli en väckarklocka för samhället. Kvinnofrid ska råda – överallt. Det är inte kvinnorna som ska anpassa sig för att slippa utsättas, det är männen som ska låta kvinnorna vara i fred. Punkt.

På tisdagen presenterades Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning. Den visar på kraftig ojämlikhet mellan könen vad gäller känslan av att kunna

röra sig fritt utan rädsla. 16 procent av kvinnorna är rädda för överfall och misshandel – 6 procent av männen.

Var fjärde kvinna känner sig otrygg i sitt bostadsområde på kvällen, mot ”bara” 7 procent av männen. Nästan var tionde kvinna känner sig så otrygg att hon undviker att gå ut ensam i sina egna kvarter sent på kvällen.

Den goda nyheten i undersökningen är att otryggheten trots allt minskar. År 2006 uppgav 29 procent att de oroar sig i stor utsträckning för brottsligheten. I den nya undersökningen har siffran sjunkit till 22 procent. Det kan vara nyttigt att hålla i huvudet. I dag finns en tendens att måla upp Sverige på väg mot en avgrund där allt blir farligare och medborgarna lever i skräck.

Samtidigt finns olikheter inte bara mellan könen utan också mellan olika bostadsorter. Boende i flerfamiljshus känner sig till exempel otryggare än övriga. Det är ingen vågad gissning att andelen är hög i de 55 stadsdelar i 22 städer i vilka Rikskriminalpolisen år 2014 slog fast att ”lokala kriminella nätverk anses ha negativ påverkan på lokalsamhället”.

Både vad gäller kvinnors otrygghet i allmänhet och problemen på festivaler och nyårsfiranden finns ett snabbt och nödvändigt motmedel. Polisen måste vara närvarande och synlig. Det minskar brottsligheten och ökar tryggheten. Närpolisstationer i problemområden och patrullerande poliser vid platser med stor risk för trakasserier och andra brott skulle göra stor skillnad.

Kvinnor måste också på alla sätt uppmuntras att anmäla även vad som uppfattas som mindre övergrepp. Känslan att en anmälan inte lönar sig är förödande för rättssamhället.

Bara 8 procent av misstänkta sexbrott anmäls till polisen, enligt Brås undersökning. Det kan jämföras med 24 procent i hela gruppen ”brott mot enskild person”.

”Många tjejer tänker nog att min anmälan inte spelar så stor roll”, säger mycket riktigt Klara Benyamine till DN. Det är ett stort misslyckande.

Slutligen måste man ändå säga att det är glädjande att de avslöjade sexuella övergreppen på kvinnor väckt så stark och unison vrede inte minst bland svenska män. Om indignationen håller i sig och dessutom riktar sig även mot de vardagliga trakasserierna kommer den sortens brott, och därmed också otryggheten, att minska kraftigt. Men då krävs förstås att ilskan mobiliseras även när den misstänkte brottslingen heter Magnus och inte Mahmoud.

Nog är de lågintensiva, ständigt pågående vardagstrakasserierna i sin stora omfattning lika upprörande och värda samma ramaskri som berättelserna från We are Sthlm. Inte är det väl gärningsmannens ursprung som ska avgöra tyngden i vår ilska?

DN 13/1 2016